

مقوله آزادی به نقل از آفتاب

۱۹ دی ۱۴۰۱ ساعت ۱۸:۵۸

در یکی از شماره‌های آفتاب آمده بود «غذای آزادی» باید «متناسب با قوه آلات هضم باشد.» اگر حدود آزادی رعایت شود، نه تنها این نیاز ضروری بشر محدود نمی‌گردد، «بلکه به ثبات و دوام آن» خدمت شده است.

آزادی، یکی از مقولات اصلی و مهم مشروطه بود که تفاسیر متعددی از آن صورت گرفت. مشروطه‌طلبان و حتی مخالفان آن، تعاریف متعددی از آزادی داشتند و همین موضوع، یکی از عوامل اختلافات داخلی میان مشروطه‌طلبان بود. یکی از تعاریف آزادی را می‌توان در روزنامه آفتاب، به سردبیری صبا مشاهده نمود.

«در شماره‌های دیگر از روزنامه آفتاب به مقوله آزادی و حدود آن پرداخته شد. در این شماره آمده بود «غذای آزادی» باید «متناسب با قوه آلات هضم باشد.» اگر حدود آزادی رعایت شود، نه تنها این نیاز ضروری بشر محدود نمی‌گردد، «بلکه به ثبات و دوام آن» خدمت شده است. از دید روزنامه آفتاب آنچه باعث تباهی کشور و قرار گرفتن آن در پرتگاه سقوط گردیده؛ «فقط بی‌مبالاتی در کارها، تندروی‌ها، جهالت، فساد اخلاق، خود غرضی متصدیان و اختلافات اشخاص» است که «کار مملکت را تباه و روزگار ملت را سیاه نمود. از آن سوی به دنبال وقوع مشروطیت حامیان رژیم سابق در بسیاری موارد وارد مجاری امور شدند و شروع به کارشکنی نمودند و یا عیب جویی، اینان تحریک‌انگیز و تشجیع‌دهندگان مملکت نمودند، به دسیسه‌چینی مشغول شدند و فرصت زیادی از مشروطیت ایران را تلف کردند. مالیه کشور برای دفع حملات آنان و دسیسه‌هایشان صرف شد، خون جوانان وطن در دفع شر آنها به زمین ریخت، اموال رعایای ایرانی به دلیل فساد، نهب و غارت آنان به باد رفت، قوای دولتی در برابر آنان دچار ضعف و فتور گردید، این عوامل باعث شد «تنفر مردم و طبقات جاهل» نسبت به اساس مشروطیت شکل گیرد و وضع به شکلی درآید که مردم هم اکنون شاهد آن هستند. سؤال این است: «اگر مقاومت و فتنه‌انگیزی و خصومت آنها نبود جنگ داخلی چرا شروع می‌شد! چرا این همه خانه‌ها ویران! و جان‌ها در معرض خطر می‌افتاد.

منبع: حسین آبادیان، ایران از سقوط مشروطه تا کودتای سوم اسفند، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۵، ص

